

Světlo 10/1996

Z obsahu:

S pohledem upřeným na Ježíše

Petrův nástupce utvrzuje Kristovu církev na začátku postní doby

Odpověď na Boží volání

Eugenio Zolli působil pět let jako velký rabín římské židovské obce... 13. února 1945 přijímá křest a jméno Eugenio z úcty k papeži Piu XII.

Muži pro druhé, muži s druhými

Až do příštího století bude za nejdůležitější událost v dějinách jezuitského řádu považováno setkání 223 jezuitů z celého světa, které probíhalo od ledna do března 1995.

Rodina je srdcem církve

Malý chvalozpěv na rodinu, který proslovil Dom Gérard, opat benediktinského kláštera Sainte-Madeleine v Le Barroux, na konferenci o rodině, která se konala v Lurdech.

Jan Pavel II. při gen. audienci 21. února 1996

S pohledem upřeným na Ježíše...

Petrův nástupce utvrzuje Kristovu církev na začátku postní doby

1. Dnes na Popeleční středu začíná postní doba, "pronikavá" (silná) liturgická doba, během níž jsou křesťané vyzýváni, aby upírali pohled na Ježíše a následovali Ho na cestě k Velikonocům.

Při tomto duchovním putování, které má za cíl velikonoční třídění, křesťanské společenství znovu objevuje své povolání vykoupeného lidu, povolání k tomu, aby prožíval Kristovu smrt, aby měl podíl na jeho vzkříšení. Mnohem hlouběji Ho zakouší, a tak se obnovuje ve víře, v naději a lásce.

"... církev má podíl na samém Kristově životě, který podstupuje zkušenost pouště..."

Skrze naslouchání slovu, modlitbu, pokání a úkony lásky vůči potřebným bratřím má církev podíl na samém životě Krista, který podstupuje zkušenost pouště, postí se, přemáhá pokušení a vykoná cestu pokorného trpícího služebníka až na kříž. V Kristu církev znovu prožívá velikonoční exodus (východ), který ji dovede k intenzivnějšímu vědomí, že je skutečně lidem Nové úmluvy, který je svolán, aby chválil, naslouchal slovu a radostně zakoušel Pánovy zázraky.

Celá liturgie postní doby připomíná věřícím milost, která se jim každý rok nabízí jako znamení milosrdné Boží lásky. A právě dnešní liturgický obřad s udělováním popelce podněcuje věřící k obrácení, aby se dali uchvátit touto dobou spásy.

Příznačná jsou slova postní preface: "Každý rok dáváš svým věřícím, aby se očistili na duchu s radostí připravovali na slavnost velikonočního tajemství, aby byli vytrvalí v modlitbě a horlivé lásce a dosáhli plnosti nového života v Kristu, Tvém Synu."

Křesťan tedy prožívá postní dobu jako výsadní čas, v němž má znovu objevit milost křtu a připravovat se na to, aby v radosti a se svobodným a vnitřně usmířeným srdcem slavil velikonoční dar Božího synovství.

Duch, který vedl Ježíše na cestě k Velikonocům (Veliké noci, Pascha), má i věřící k tomu, aby ho následovali na "poušť", aby je utvrdil v jejich věrnosti Bohu a jeho plánu tváří v tvář stále se vracejícím pokušením materialismu, moci a nevěrnosti. To všechno v atmosféře intimní úvahy, stálého naslouchání a důvěrné modlitby.

"Obraz pouště, typický pro toto období, realisticky staví člověka před důsledky jeho odloučení od Toho, který je pramenem života."

2. Postní doba svým odříkavým rázem nám všem napomáhá uvědomit si duchovní rizika, jimž je vystaven náš život, a zároveň nás povzbuzuje otevřít oči na úchvatné perspektivy křesťanského povolání.

Obraz pouště, typický pro toto období, realisticky staví člověka před důsledky jeho odloučení od Toho, který je pramenem života.

Bez Boha se existence stává prázdnou, nesmyslnou, vyprahnou v ní ryzí city a velké ideály, nezná velkodušnost, lásku a odpuštění.

Na druhé straně nás liturgie postní doby vybízí uvažovat nad lidskou situací ve světle Božího milosrdenství a mít výhled na konkrétní možnou spásy. Jako u marnotratného syna vzpomínka na otce (sr. Lk 15,17) vlévá důvěru tomu, kdo zhřešil, a dává mu nastoupit cestu zpět, vyzývajíc ho, aby naslouchal "každému slovu, které vychází z Božích úst" (Mt 4,4).

"Každý věřící, osvícený milostí Pána, může znovu nastoupit cestu svatosti..."

3. "Na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem!" (2 Kor 5,20). Výzva apoštola Pavla, která zaznívá právě dnes na počátku postního putování, vyzdvihuje, že vstupujeme do prozřetelnostní doby obrácení a smíření.

Naslouchání Božímu slovu, modlitba, vykonané skutky milosrdenství nám pomáhají objevit ve světle Boží lásky, jak je člověk křehký, a zároveň nám dává sílu, abychom znovu vyrazili na pochod k cíli naší spásy. Každý věřící, osvícený milostí Pána, může znovu nastoupit cestu svatosti a ochotně přijímat spásonosné směrnice evangelia.

Tato kající doba tedy požaduje na křesťanu, aby usiloval o vyléčení následků osobních i společenských hříchů umrtvováním vášní a střízlivějším životem. Vede ho k tomu, aby zakoušel blahoslavenství, které Pán slibuje tomu, kdo je zkroušený kvůli spáchanému zlu (sr. Mt 5,4), a vede ho, pozvednutého na duchu a posíleného, k hlubokému a trvalému pokoji.

Skrze almužnu a půst Pán posvěcuje a očišťuje církev.

4. V době přípravy na Velikonocce nabývá vedle modlitby zvláštního významu půst. Jeho prostřednictvím Pán posvěcuje a očišťuje církev. Takovým úkonem pokání nás posiluje sám Pán, jak to připomíná liturgie: "Obnovuješ v nás kázeň a obracíš nás k sobě a dáváš nám sílu, abychom zvítězili nad zlem."

Kromě postu vybízí postní doba, abychom dávali almužnu, jež vede toho, kdo se vydal na cestu k Velikonocům, aby otevřel srdce bratřím, zvláště chudším a potřebnějším a postaral se o hlad a utrpení tak velké části lidstva. Postní almužna se ve světě rozervaném mnoha nespravedlnostmi stává znamením nové skutečnosti Božího království a předjímáním spravedlivějšího a bratrštějšího soužití mezi lidmi, protože je inspiruje evangelium.

První fáze přípravy na velké jubileum roku 2000 - nástupem hromadného pochodu obrácení pro novou evangelizaci...

5. Letos nabývá postní doba zvláštní důležitosti, neboť zapadá do první fáze přípravy na velké jubileum roku 2000. Je mým přáním, aby mohla být v každém diecézním společenství nástupem hromadného pochodu obrácení pro novou evangelizaci. Nemůžeme totiž zapomenout, že celé lidstvo je povoláno právě na základě smíření s Bohem a bratry k tomu, aby vytvořilo podmínky pro vybudování svobodnějšího a útulnějšího světa, osvíceného velikonočním vítězstvím Krista nad zlem a smrtí.

Na tomto putování, které dnes zahajujeme, je po našem boku Maria, Matka naděje. Ona nás podporuje svou mateřskou něhou a vede nás k tomu, abychom přijímali s obnoveným duchem radostnou zvěst o zmrtvýchvstání Páně (Paschy).

Josef Koláček SJ,

Radio Vaticana

3. neděle postní - cyklus A

Liturgická čtení

3. neděle postní

1. čtení Ex 17,3-7

Lid žíznil po vodě a reptal proti Mojžíšovi. Řekli: "Pročpak jsi nás vyvedl z Egypta? Abys zahubil nás, naše děti a náš dobytek žízní?" Mojžíš volal k Hospodinu: "Co mám dělat s tímto lidem? Ještě trochu, a ukamenují mě!"

Hospodin řekl Mojžíšovi: "Vyjdi před lid v doprovodu několika starců z Izraele, vezmi si do ruky hůl, kterou jsi udeřil do Nilu, a jdi! Hle, já tam budu stát před tebou na Chorebu, udeříš do skály, vytryskne z ní voda a lid se napije."

Mojžíš tak udělal před očima izraelských starců. Nazval pak jméno toho místa Massa a Meriba kvůli hádce izraelských synů a kvůli tomu, že pokoušeli Hospodina tím, že říkali: "Je Hospodin uprostřed nás, nebo ne?"

2. čtení Řím 5,1-2.5-8

Bratři! Jestliže jsme ospravedlněni na základě víry, žijeme v pokoji s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista. Skrze něho totiž máme vírou přístup k této milosti a pevně v ní stojíme. Naše chloubka je také v tom, že máme naději dosáhnout slávy u Boha.

Naděje však neklame, protože Boží láska je nám vylita do srdce skrze Ducha svatého, který nám byl dán.

Kristus přece v ten čas, když jsme ještě byli slabí, zemřel za bezbožníky. Vždyť sotva kdo položí život za spravedlivého - možná za dobrého se ještě někdo umřít odhodlá. Ale Bůh dokazuje svou lásku k nám, tím, že Kristus umřel za nás, když jsme byli ještě hříšníky.

Evangelium Jan 4,5-42

Ježíš přišel k samařskému městu zvanému Sychar, blízko pole, které kdysi odkázal Jakub svému synu Josefovi. Tam byla Jakubova studna. Ježíš, unavený chůzí, posadil se - tak jak byl - u té studny. Bylo kolem poledne.

Tu přišla jedna samařská žena navázat vodu. Ježíš jí řekl: "Dej mi napít." - Jeho učedníci totiž odešli do města, aby koupili něco k jídlu.

Samařská žena mu odpověděla: "Jakže? Ty, žid, žádáš o napítí mne, Samaritánku?" Židé se totiž se Samaritány nestýkají.

Ježíš jí na to řekl: "Kdybys znala Boží dar a věděla, kdo ti říká: 'Dej mi napít,' spíše bys ty poprosila jeho, aby ti dal živou vodu."

Žena mu namítla: "Pane, vždyť ani nemáš vědro, a studna je hluboká. Odkud tedy chceš vzít tu živou vodu? Jsi snad větší než náš praotec Jakub, který nám dal tuto studnu a sám z ní pil, i jeho synové a jeho stáda?" Ježíš jí odpověděl: "Každý, kdo se napije této vody, bude zase žít. Kdo se však napije vody, kterou mu dám já, nebude žít navěky, ale voda, kterou mu dám já, stane se v něm pramenem vody tryskající i do života věčného.

Žena mu řekla: "Pane, dej mi tu vodu, abych už nikdy neměla žízeň a nemusela sem chodit čerpat."

Ježíš jí řekl: "Jdi, zavolej svého muže a zase přijď sem."

Žena mu odpověděla: "Nemám muže." Ježíš jí na to řekl: "Správně jsi odpověděla: 'Nemám muže,' pět mužů už jsi měla, a ten, kterého máš teď, není tvůj muž. To jsi mluvila pravdu."

Žena mu řekla: "Pane, vidím, že jsi prorok. Naši předkové uctívali Boha tady na té hoře, a vy říkáte: 'Jen v Jeruzalémě je to místo, kde se má Bůh uctívat.'

Ježíš jí odpověděl: "Věř mi, ženo, nastává hodina, kdy nebudete uctívat Otce ani na této hoře, ani v Jeruzalémě. Vy uctíváte, co znáte, my uctíváme, co známe, protože spása je ze židů. Ale nastává hodina - ano, už je tady - kdy opravdoví (Boží) ctitelé budou Otce uctívat v duchu a v pravdě. Vždyť Otec si vyžaduje takové své ctitele. Bůh je duch, a kdo ho uctívají, mají ho uctívat v duchu a v pravdě."

Žena mu řekla: "Vím, že má přijít Mesiáš, nazvaný Kristus. Ten až přijde, oznámí nám všechno."

Na to jí řekl Ježíš: "Já jsem to, ten, který s tebou mluvím."

Právě tehdy se vrátili jeho učedníci a divili se, že mluví se ženou. Přesto však se nikdo nezeptal: "Co jí chceš?" nebo "Proč s ní mluvíš?" Žena tam nechala svůj džbán, odešla do města a řekla lidem: "Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem udělala. Snad je to Mesiáš!" Vyšli tedy z města a šli k němu.

Mezitím ho učedníci prosili: "Mistře, najez se!" On jim však řekl: "Já mám k jídlu pokrm, který vy neznáte." Učedníci se mezi sebou ptali: "Přinesl mu někdo něco jíst?" Ježíš jim řekl: "Mým pokrmem je konat vůli toho, který mě poslal, a dokonat jeho dílo. Říkáte přece: 'Ještě čtyři měsíce a nastanou žně.' Hle, říkám vám: Zvedněte oči a podívejte se na pole: jsou už bílá ke žnám. Ten, kdo žne, už dostává svou mzdu a shromažďuje úrodu pro věčný život, takže se raduje zároveň rozséváč i žnec. V tom je totiž pravdivé přísloví: 'Jiný rozsévá a jiný sklízí'. Já jsem vás poslal sklízet, na čem jste nepracovali. Jiní pracovali a vy sklízíte plody jejich práce."

Mnoho Samaritánů z toho města v něj uvěřilo pro řeč té ženy, která svědčila: "Řekl mi všechno, co jsem udělala." Když tedy ti Samaritáni k němu přišli, prosili ho, aby u nich zůstal. Zůstal tam dva dny. A ještě mnohem více jich v něj uvěřilo pro jeho řeč. Té ženě pak říkali: "Věříme už nejen proto, žes nám to pověděla, vždyť sami jsme ho slyšeli a víme, že je to skutečně Spasitel světa."

Myšlenka na neděli

Cesta k živé vodě

Zamyšlení nad úryvkem J 4,5-42

Slyšeli jsme a víme, že toto je Spasitel světa

Epizoda, které můžeš být s evangelistou svědkem, začíná nadmíru prostě a lidsky. Ježíš, který má za sebou kus cesty, pocítil o polednách jako člověk únavu a žízeň a usedl u starobylé Jakubovy studny. Prožívá totéž, co jiní lidé, proto také s nimi cítí, a tak vytrvale hledá všechny, kteří jsou na tom podobně, aby jim pomohl. Nepocítuješ také únavu a žízeň? Připoj se k božskému Mistru.

Ježíš však nemá, čím by si nabral vody. Jako na zavolanou přichází samařská žena, aby navázila vody. Ježíš se obrací na cizinku s prosbou: "Dej mi napít."

Všiml si jejího překvapení. Tento žid nejen že jí nedává najevo obvyklou povýšenost, ale je dokonce ochoten porušit židovský předpis a použít její "nečistou" nádobu, aby ukojil svou žízeň.

Viděno lidskýma očima, setkal se tu náhodou unavený žid a Samařanka. Ale z Boží perspektivy dochází k od věčnosti připravenému setkání hříšnice a Spasitele. Chápeš, co se ve skutečnosti skrývá za prostou větou Dej mi napít? Když Bůh prosí, pak přišel, aby nabídl svůj největší dar. Jak velice se mýlíme, když vidíme v Bohu spíše někoho, kdo nás omezuje a chce nám odejmout to, co se nám líbí.

Kdybys znala Boží dar... Nevědomost je skutečně nejčastější příčinou lidského bloudění. Ta žena nezná, neví, co je pro ni dobré, neví, jak blízko je Spasitel. Neví, jak hlubokou a štědrú studnici milosrdenství je jeho Srdce. Ona ani neví, jak zlý je její vlastní stav. Setrváváš-li v sobecké závislosti, pronikne hříšný sklon zcela tvé smýšlení a chápání. Zúží tvůj obzor, tvá měřítka i tvé aspirace a nedovoluje ti poznávat skutečné hodnoty. Přes zkreslující prizma tvého egoismu se Boží slovo těžko dostane ke tvému srdci.

A tak Samařanku ani nenapadá, jakou to vodu má Ježíš na mysli. Její obzor je zatím omezen na oblast vlastního prospěchu. "Dej mi té vody, bude to výhodné, nebudu mít žízeň a nebudu se muset namáhat." Cesta k nápravě života však naopak předpokládá, že překonáš svůj sklon k pohodlnosti, k laciné výhodě, za kterou jsi prodal Boží dar.

Ježíš, který vážil tak dalekou cestu, aby našel tuto ztracenou ovci, trpělivě překonává její sebejistotu. Výzvou, aby přivedla svého muže, se taktně dotýká kritického bodu jejího svědomí. Ale žena se této záležitosti pohotově vyhýbá. "Nemám muže, není o čem mluvit!" Je to naše častá taktika. Co by mohlo být pro nás zneklidňující výčitkou, to si raději ani nepřipouštíme. A právě o tom chce Pán s námi rozmlouvat.

Pozoruj, s jakou laskavostí a ohleduplností přivádí Ježíš ženu k poznání jejího skutečného stavu: Správně jsi odpověděla... to jsi řekla pravdu. Svě spravedlivé upozornění, že žije v nedovoleném poměru, dokáže začít i ukončit pochvalou. Poznáváš zřetelně, s jakou úctou přistupuje Ježíš ke každému člověku. I ve způsobu, jakým vede rozhovor, cítíš jeho láskyplné a starostlivé hledání ztracené ovce.

Svým posledním pokusem zavést řeč jinam a ohradit se věroučnou výtkou žena ve skutečnosti umožnila Spasiteli, aby jí zjevil celou pravdu o svém Otci i o sobě. Je to radostná zvěst, která je i pro tebe. Nastala hodina, kdy je možno vzdávat Bohu náležitou úctu v duchu a v pravdě. To, oč jde Otci, není to či ono místo, ale především upřímné

srdce, které se k němu obrací, protože poznalo a uznalo pravdu o své hříšnosti i pravdu o svém Stvořiteli a Pánu, který poslal svého Syna, aby nás vyhledal a přinesl nám živou vodu Otcova odpuštění.

I tato samařská žena je jednou z nich. Když šla pro vodu, neměla tušení, že se tu setká s Bohem. Bůh s ní trpělivě rozmlouval, dokud neuvěřila. Aniž by se cítila zahanbena nebo ponížena, sama se pokořuje a přiznává se veřejně ke svému hříchu. Přináší ihned ovoce obrácení: zapoměla na vodu i na nádobu a spěchá, aby všem ve městě zvěstovala příchod Mesiáše.

Na jejím příběhu poznáváš ve zkratce dějiny obrácení. Vidíš, jak se duši vyplácí, jestliže nepřeslechne Boží oslovení a setrvá v rozhovoru s Bohem. S Ježíšem se dobře rozmlouvá. Je trpělivý, laskavý, nezná nedůtklivost, dovede naslouchat, a především má hlubokou úctu a lásku ke každému, s kým rozmlouvá. To není jako naše rozhovory, ve kterých myslíme spíš na sebe a hledáme, kdo z koho. Pán zná tvoje viny a tvé závislosti, zná předem tvoje výmluvy a úniky. Ale zná i tvou, třeba nepřiznanou žízeň po skutečné pravdě a opravdové svobodě. Přišel ti nabídnout vodu, která se v tobě stane pramenem, který vyvěrá k věčnému životu.

Kéž bys dnes uposlechl jeho hlas. Nezatvrzuj své srdce!¹⁾

Než se vrátíš domů, popros božského Mistra, aby tě učil umění rozhovoru.

Bratr Amadeus

¹⁾ Viz rezponzoriální žalm 95 z této neděle

Svědectví Eugenia Zolliho

Odpověď na Boží volání

"Nejsem konvertita, jsem jeden z těch, kdo přichází."

Tak popsal Izraelita Eugenio Zolli svou životní cestu. Před tímto svým "příchodem" působil pět let jako velký rabín římské židovské obce, nejstarší obce židovství v diaspoře. 13. února 1945 v kapli Panny Marie Andělské v Římě přijal křest a jméno Eugenio z úcty k papeži Piu XII. Jeho žena přijala jméno Maria. Dcera následovala své rodiče o několik let později. Jak sám předpověděl, zemřel v pátek 2. března 1956 před 3. hodinou odpoledne.

"Při svých úvahách o mesianismu jsem došel až k nejzazší hranici starozákonního myšlení o Božím Služebníku.¹⁾ Krvácel jsem z mnoha, až přemnoha ran, a proto jsem hledal úlevu, lásku a zbožnost, naději, víru a útěchu. Tu a tam jsem se zastavil. Letmý pohled na jeden bod, jindy delší, bolestnější na jiný. Duše byla plná zármutku a bolesti. Ptal jsem se žalmistů, kdo mi může přijít na pomoc. Cítil jsem se osamělý, slabý a zlomený jako prášek ztracený v nekonečném prostoru vesmíru. Byl jsem jako zvadlý list odvátný nevlídným vichrem, jako stéblo trávy, které bouře odervalo od života. Ptal jsem se: Je to možné, aby život pro mne neměl dále žádnou cenu? Je lidský život opravdu tak politováníhodný? Čím výše mě kdysi pozvedlo duševní nadšení a vědecká práce, tím zřetelněji jsem cítil pád zpět do nicoty. Jaká prázdnota, jaký smutek!

Boží Služebník je konečným bodem starozákonního myšlení. Ale pro mne se stal výchozím bodem.

Nikdo zde na zemi mne neobrátil. Ani jsem nebojoval proti dogmatu. Nebyl to žádný boj, protože v tomto boji zvítězila láska. Tím nechci říci, že bych nebyl rozvažoval. Rozvažoval jsem, aniž bych byl při tom racionalistický. Moje historicko-náboženské studium, které bylo kdysi pro mne překážkou na cestě k daru víry, poskytlo mi nakonec svou pomocnou ruku.

Milost vstoupila zvolna do mého srdce, sladká, něžná jako světlo, které se položilo na mou duši jako rosa.

Těžký dech lidstva ve stoletích před Kristovým příchodem byl neurčitým čekáním, předtuchou, nejistým blouděním za jistým cílem, který ještě nebyl na obzoru. Díky Božímu milosrdenství jsem netrpěl. Milost vstoupila zvolna do mého srdce, sladká, něžná jako světlo, které se položilo na mou duši jako rosa. Nic z toho, co by se mohlo nazvat krize sebevědomí. Ani o mystických vytrženích nemůže být řeči. Můj rozum mi zůstal stále věrný. Světlo myšlení se jen přizpůsobilo zcela teplu víry. A já jsem pocítil vděčnost ke svému Pánu. Bylo to tak dobře, že se nikdo nepokoušel mě obrátit. Snad by to bylo mou duši zdrtilo.

Když jsem viděl, že má duše je přeplněna křesťanstvím, řekl jsem si, že by nebylo spravedlivé pokračovat v životě, který by nebyl skutečně mým životem. Velkou nekonečnou lásku ke svému národu, který tolik trpěl, jsem si uchoval. Všeho jsem se zřekl, za všechno jsem poděkoval, abych pak vykročil na jedinou možnou cestu, která mi zbývala.

Člověk se neobrátil v tom okamžiku, když se rozhodne, nýbrž v té hodině, kdy k němu dolehne Boží volání.

Tomu, kdo se pro své nepochopení ptá, jak jsem mohl tak 'zapřít' sám sebe, odpovídám: Já jsem se nezapřel. Mám jasné a jisté vědomí, které mi potvrzuje mé rozhodnutí, aniž bych něco zapíral. Nebyl snad Bůh Abrahámův, Jakubův, Izákův, také Bohem Ježíše Krista a svatého Pavla?

Obrácení spočívá v tom, že odpovíme na Boží volání. Člověk se neobrátil v tom okamžiku, kdy se rozhodne, nýbrž v té hodině, kdy k němu dolehne Boží volání.

A když takové volání uslyší, má ten, kdo je přijal, jen jedinou možnost: uposlechnout.²⁾

"Je obrácení nevěrou vůči víře, kterou jsme dosud vyznávali? Nebylo by správné ukvapeně odpovídat ani ano, ani ne. Nejdříve si musíme položit otázku, co je to víra. Víra je příslušnost. Příslušnost nikoliv tradici, rodině, kmenu nebo národu. Je to příslušnost našeho života a našeho díla Boží vůli, tak jak On nám ji v hloubi našeho vědomí zjevuje. Nezůstal snad svatý Pavel věrný?... Židé, kteří se nyní stejně jako tenkrát za dob sv. Pavla obrátili, ztratili mnoho, dokonce všechno, co dává pozemský život, a získali mnoho, dokonce všechno, co mohli získat v životě milosti.³⁾

¹⁾ Viz Iz 52,13;53,1nn

²⁾ E. Zolli: Christus. Nakladatelství AVE, Řím 1945

³⁾ E. Zolli: Před soumrakem. Vlastní paměti

Poselství Královny míru

Medžugorje 25.2.1996

Drahe děti!

Dnes vás volám k obrácení. To je nejdůležitější poselství, které jsem zde dala.

Dítky, přeji si, aby každý z vás byl nositelem mých poselství. Vyzývám vás, dítky, abyste žily poselství, která jsem vám dávala během těchto let.

Tento čas je časem milosti.

Zvláště nyní, kdy vás i církev volá k modlitbě a obrácení, já vás, dítky, volám, abyste žily má poselství, která jsem vám dávala během té doby, co se zde zjevují!

John W. Padberg, S.J.

Muži pro druhé, muži s druhými

Až do příštího století bude za nejdůležitější událost v novějších dějinách řádu považováno setkání 223 jezuitů z celého světa, které trvalo od ledna do března 1995. Přišli do Říma, aby se zúčastnili tzv. "generální kongregace" řádu, shromáždění delegátů, které je nejvyšším zákonodárným orgánem Tovaryšstva Ježíšova. Během 450 let dějin řádu jich bylo (včetně tohoto) teprve 34.

Kdo se zúčastnil tohoto shromáždění a co dělali účastníci?

Členové této kongregace přišli z více než 60 zemí a byli obrazem univerzality řádu. Poprvé byla většina delegátů z jiných světadílů než z Evropy a Severní Ameriky. Mluvili sice tucty řečí, ale oněch víc než 900 příspěvků během kongregace zaznělo anglicky, španělsky, francouzsky, italsky a německy. Každý je mohl sledovat v angličtině, španělštině a francouzštině.

Také bylo v každém z těchto tří jazyků rozdáno skoro 2 000 stránek, aby je bylo možno - jednotlivě, nebo v sedmnácti výborech - číst, promýšlet, prodiskutovávat a zkoumat. Zprávy výborů byly pak nakonec probírány v plenárních zasedáních všech 223 delegátů a v případě potřeby měněny. Skoro tisícem jednotlivých hlasování rozhodovali účastníci o plánech a politice řádu v příštích desetiletích.

Co přinesla tato akce, tak náročná časově, pracovní a personálně?

Především, a to bude pro budoucnost zdaleka nejdůležitější, potvrdila generální kongregace ústřední význam stanov pro Tovaryšstvo Ježíšovo, stejně jako ozřejmila jejich přínos a význam pro náš život jako řeholníků.

V této souvislosti schválila kongregace také celý balík doplňujících právních ustanovení, která zdokonalují stanovy tím, že popisují, jak mají jezuité v nadcházejících letech chápat a žít svůj život, svou modlitbu a svou práci.

26 schválených nových dokumentů je odpovědí na výzvy současnosti, existující možnosti a do budoucna směřující přání jezuitů jako "služebníků Kristova poslání". Tento výraz shrnuje, jak řád chápe sebe sama, a ukazuje mu cestu.

Kongregace výslovně potvrdila, že si je vědoma své kontinuity s 31., 32. a 33. generální kongregací, s jejich duchem a s jejich akcenty, tím že chce sloužit Kristovu poslání, a to znamená "prorocky hlásat radostnou zvěst".

Jezuité byli vyzváni "k duchovní obnově v pospolitosti", a to znamená - jako integrující faktor všech jezuitských činností - "sloužit víře a zasazovat se o takovou spravedlnost evangelia, která v dnešní společnosti zviditelní Boží lásku a uzdravující milost".

Jezuité konají tuto službu šíření víry na mnoha místech a zasazují se o spravedlnost v nejrůznějších prostředích.

K nejdůležitějším nepochybně patří kultury, v nichž žijí a pracují nezřídka společně s muži a ženami, kteří patří k jinému společenství víry, nebo se tu a tam prohlašují za bezkonfesijní. Proto začínají dokumenty kongregace zřetelným a opakovaným ustanovením, že víra a spravedlnost jsou pro jezuitu nerozlučně spojeny s ponořením se do kultury, v níž právě pracují, stejně tak jako s ochotou vážit si náboženských zkušeností druhých a (dle možností) se je učit chápat.

Dokument, který vyvolal zřetelně největší rozruch veřejnosti, má nadpis "Jezuité a postavení žen v církvi a v civilní společnosti".

Vycházejíc z této celkové perspektivy se kongregace zabývala jednotlivými oblastmi života a práce jezuitů v církvi. Jezuité dnes slouží církvi uprostřed neustále se měnícího světa, a přesto tak činí "v církvi, s církvi a pro církev". Tato služba dále znamená závaznost vůči ekumeně, dalšímu důležitému "znamení doby". Přinejmenším stejně důležitým znamením času byla i otázka postavení a poslání laiků v církvi; téma, ke kterému jezuité z celého světa podali obrovské množství příspěvků, aby řád uvažoval o tom, jak by mohli laici a jezuité v budoucnu ještě lépe spolupracovat.

Dokument, který vyvolal zřetelně největší rozruch veřejnosti, má nadpis "Jezuité a postavení žen v církvi a v civilní společnosti". Popisuje současnou situaci žen, uznává úlohu a odpovědnost jezuitů za to, prosí o milost obrácení pro ně, výslovně uznává podíl žen na tom, aby rostla naše víra a život v církvi, a konečně poukazuje na možné cesty, na které by jezuité mohli vykročit, aby pomohli ženám v jejich usilování o spravedlnost.

Kromě toho jednala kongregace i o tématech práce jezuitů jako např. "Komunikace a nová kultura", "Intelektuální dimenze každé jezuitské práce", "Jezuité a univerzity, sekundární, primární a mimoškolní vzdělávání", "Farnosti", a konečně jako doporučení generálním představeným "Další projednávání ekologických témat".

Myšlenka partnerství

Celou práci kongregace se jako červená nit táhne jedno téma, které - i když bylo jen zřídka vysloveno - ovlivnilo celou kongregaci: je to myšlenka "partnerství".

Tovaryšstvo Ježíšovo žije - tak to viděla kongregace - z partnerského spojení dědictví minulosti, ztělesněného stanovami a duchovními cvičeními, a vlastní odpovědnosti řádu za budoucnost, vyjadřované rozhodnutími právě této kongregace.

I jednotlivý jezuita žije - jak dále uvádí - partnerskými spojeními víry a spravedlnosti na jedné straně a kultury a dialogu mezi náboženstvími na straně druhé; pak je to ekumenismus na jedné a spolupráce s laiky na druhé straně; je to tedy partnerské spojení, kdy jezuité nejsou jen "muži pro druhé", ale i "muži s druhými".

Velmi vhodně je závěrečný dokument věnován zvláštností jezuitského postupu. Generální kongregace v něm použila a přivlastnila si modlitbu svého milovaného bývalého generálního představeného Patera Pedra Arrupe, který v ní prosí, aby jezuité byli "opravdovými tovaryši Ježíšovými a jeho věrnými spolupracovníky v díle spásy".

Historie - mýty a skutečnost

Galilei a církev

- anebo: právo na omyl (3)

Walter Brandmüller

Důsledky rozsudku

Pokud se ptáme na běžné mínění lidí o této věci, zazní skoro jednohlasně odsouzení: církevní výrok proti Galileimu ochromil v příštích letech v katolické Evropě přírodovědný výzkum, a navíc vyvolal onen neblahý konflikt mezi přírodní vědou a církví, jehož překonávání ještě i naše doba považuje za svůj naléhavý úkol. Tato zakořeněná představa nám nesmí zabránit, abychom přezkoumali její oprávněnost. Výsledkem však je konstatování, že o nějakém ochromení přírodovědného výzkumu v katolických zemích jako o následku Galileiho procesu vůbec nemůže být řeči.

Rozvoj vědy uvnitř církve

Nejlepším důkazem je, že sám Galilei - a to stále pod dohledem inkvizice - po dalších astronomických pozorováních r. 1637 objevil výkyvy v pohybu Měsíce. Ostatně zainteresované kruhy dovedly správně posoudit dosah římských dekretů. Kopernikův systém posloužil, jak se později ukázalo, jako plodná pracovní hypotéza. Pracovalo se a diskutovalo dále, a to přímo v Římě v jezuitském Collegio Romano. Uvedme např. P. Riccoliho, který ve své velké příručce astronomie, vydané r. 1651, na kopernikovský systém vztahuje Horáciův verš a říká, že čím více se astronomie snaží potřit heliocentrický systém, tím směleji zvedá hlavu.

Už r. 1638 mohl Galileimu sdělit přítel Castelli z Říma, že zde jeden jezuita hájil tezi, že Kopernikovu systému lze sice odporovat Písmem svatým a fyzikálními důvody, ale ne astronomickými důkazy. Připomeňme si, že Bullialdus stejně jako Gassendi, oba katoličtí kněží a astronomové, r. 1639 a 1645 zahájili Kopernikovu nauku a Argoli učil o otáčení Země. V samotném Římě se r. 1656 objevilo anonymní dílo vyvracející důvody užívané proti Kopernikovi, a totéž učinil Stefano degli Angeli ve dvou dílech uveřejněných v r. 1667 a 1669.

Opět to byl jezuita, P. Fabri, který znovu napadl známou pozici Bellarmina, opětovně žádal důkazy pro Kopernikovu hypotézu a dodal, že církevní autorita se ani v nejmenším nebude rozpakovat tato zdánlivě protiřečící si místa v Bibli chápat obrazně, pokud bude k dispozici příslušný důkaz. Už r. 1624 se proti kvazioficiálnímu mínění vyjádřili P. Grassi a Galileiho žák Guiducci, přičemž není znám jediný případ, že by římské úřady zakročily proti takovým prohlášením. Naopak - diskuse pro či proti Kopernikovi se plně rozhořela, i když ze strany obhájců pod hlavičkou hypotézy. Pokud se dodržovala tato pravidla hry, neměla k tomu církev žádné výhrady. Toto omezení však bylo považováno za závazné v teologickém zájmu, který byl nadřazený. A co víc! Sotva dvacet let po Galileiho smrti se pracovalo na revizi církevního výroku proti němu. Pařížský astronom Adrien Auzout, o jehož smýšlení, pokud jde o církev, nebylo pochyb, žádal ve svém *Traité du Micromètre* zrušení rozsudku inkvizice a r. 1685 vybízí jezuita Kochánský v lipských *Acta Eruditorum* k pátrání po nevyvratitelných důkazech pohybu Země a sám k nim ukazuje cestu.

Že indexovým dekretem r. 1616 kopernikovská záležitost vůbec není vyřešena, to tvrdil francouzský kanovník Sarlat už r. 1620 a r. 1634 psal Descartes, že je třeba jen vyčkat, až bude dekret z r. 1633 prohlášen za neplatný.

Rozvoj vědy v dosahu Říma

Tezi o pohasnutí přírodovědného bádání v dosahu Říma vyvrací i další skutečnosti. Nezaujatý pohled nám v Itálii 17. století ukáže akademie přírodních věd, které se věnovaly experimentálnímu výzkumu přírody ve všech oblastech, jmenovitě v astronomii. Ve Florencii byla brzy po Galileiho smrti založena proslulá Accademia del Cimento, která se považovala za nástupkyni Accademia del Lincei, zaniklé po předčasně smrti svého zakladatele Federigo Cesiho r. 1630, tedy tři roky před rozsudkem o Galileim.

Dále existovaly akademie: v Sieně Fisiocritici, v Padově Accademia Constantinum, v Neapoli známá Investiganti. I Brescia měla svou akademii, a především Bologna měla ve svém Istituto delle scienze vynikající pracoviště experimentálního výzkumu, jemuž se od papeže mnohdy dostalo podpory. V samotném Římě, přímo před očima inkvizice, pracovala Accademia Fisico-Matematica, Magaloti prováděl svá studia komet, svá pozorování zde konal Cassini, objevitel satelitů Saturna. V celé Evropě byla poptávka po teleskopech, které v těch letech zkonstruovali v Římě Ciampini a Dini, a v učených kruzích, které kolem sebe shromáždila Kristina Švédská¹⁾ v prostorách dnešního Palazzo Corsini, oslňoval Alfonso Borelli. Byl znám nejen svým výzkumem komet, ale už před Newtonem rozhodně vyjádřil domněnku, že musí existovat princip, na němž spočívají tři Keplerovy zákony.

Tyto příklady, vybrané z mnohých, ukazují, že v Itálii, v Římě ve staletích po Galileim vzkvétalo přírodovědné, a to i astronomické bádání a nauky. Skutečnost tedy neodpovídá tvrzení, že "dekret proti kopernikovským tezím a Galileiho odsouzení přivedly katolíky na více než celé století do obtížné situace, ale nemohly zabránit, aby v Itálii a dalších katolických zemích byla odvedena vynikající práce v praktické astronomii a aby se v přírodních vědách dále rozvíjela odvětví, která nebyla zakázána."

Tak i v tomto konstatování věci je zřejmá záměrná manipulace: bez jediného dokladu se mlčky předpokládá, že církev měla v úmyslu kopernikovskými dekrety z r. 1616 a 1633 bránit výzkumu, ačkoliv není možno uvést žádný konkrétní příklad takové domnělé praxe.

Světový věhlas řádových vědců

Okolnost, že dokonce i jezuité měli čilé vědecké styky s londýnskou Royal Society, ukazuje, jakou měli vědeckou prestiž dokonce i v "nepapežské" Anglii. V samotné katolické Evropě, a právě v Itálii, se Galilei těšil velké úctě. Stačí, když uvedeme, že jezuita a astronom Grimaldi (+ 1663) dal jedné hoře na Měsíci jméno Galilei. Toto všechno bylo známo již z vydání Grisarsovy studie o Galileim z r. 1882 a "Galileiho procesu" Adolfa Müllera z r. 1909.

Čím jmenovaní autoři přispívají k naší otázce, je nesporně doloženo a ob stojí při každém zkoumání. Že to však až dosud zůstalo bez povšimnutí, to není důsledek kritické vědeckosti, ale proticírkevní předsudek. O nějaké stagnaci bádání v této oblasti v katolických zemích tedy nebylo a nebude možno mluvit.

Další důkaz může vyplynout z toho, že totiž ve století po Galileiho smrti nevznikl žádný konflikt mezi přírodními vědami a církví. Spíše je to teprve rozpad barokní syntézy víry a vědy, světa a církve v důsledku evropského osvícenství, který vyvolal i konflikt mezi přírodními vědami a církví.

Ještě v r. 1774 však mohl ředitel churské akademie ve své řeči oslavovat astronomii jako "přírodní teologii", která podává svědectví o "nekonečném Božím majestátu" a vede rozum k "hvězdnatému nebi", které "zvěstuje čest a slávu Páně". Propast mezi vědou a vírou se rozevírala až v pozdější době, kdy racionalismus, a konečně materialismus v přírodních vědách zavládl skoro neomezeně. Tak byl věřící Galilei nakonec zcela nezaslouženě vtažen do služeb vědomě autentické vědy jako symbol odboje proti víře.

Zbývá nám tedy odpovědět otázku: Jak se případ Galilei dále vyvíjel,

(Pokračování příště)

¹⁾ Kristina Švédská (1626-1689). V letech 1632-54 byla švédskou královnou. Přijala katolickou víru, vzdala se trůnu ve prospěch Karla X. a odešla do Říma, kde se věnovala podpoře vědy.

Sestry řádu Navštívení

Roku 1202 založil bl. Hroznata pro sestry premonstrátky klášter v Chotěšově u Plzně. během staletí se na tomto místě střídaly doby rozkvětu i úpadku. Klášter premonstrátek byl zrušen císařem Josefem II. v roce 1782. O devadesát let později se ujaly Chotěšova sestry řádu Navštívení Panny Marie, které přišly z Francie.

Ve službě nemocným

Tento řád založil r. 1610 sv. František Saleský a sv. Jana Františka de Chantal. V duchu sv. Františka Saleského (po kterém se zvou též salesiánky) měly sestry v hluboké pokoře před Bohem s láskou sloužit chudým a nemocným. Podle přání zakladatele řádu poskytovaly jejich kláštery duchovní ústraní a samotu ženám, které se na čas potřebovaly uchýlit ze světa, aby našly duchovní rovnováhu nebo načerpaly síly.

Řád také smí přijímat ženy tělesně i zdravotně slabší a také starší ženy a vdovy. Sv. František píše: "Zdravé budou přijaty jako Bohem povolané k pomoci a ulehčení nemocných sester. Tak budou mít churavé prospěch ze zdraví těch silných, a ty statné a zdravé budou spoluúčastny na zásluhách plynoucích z trpělivosti nemocných."

Sestry nejprve zřídily v Chotěšově dívčí školu s penzionátem. Škola však byla za okupace zrušena a z části kláštera zřízen chorobinec. Po válce bylo pak příliš málo času k obnově jeho původního určení. Přišel komunistický režim a třicet jedna sester s osmdesáti chovankami bylo přestěhováno do Litoměřic. Sestry se postupně musely stěhovat ještě několikrát, až se z nich staly zaměstnankyně domova důchodců v Chlumci - Ústí n. Labem. Malá komunita sester, které postupem času samy už dosáhly "důchodového věku", byla tiše určena k zániku.

Restitucí byl této komunitě v současné době vrácen chotěšovský klášter, jenže sestry nemají ani prostředky, ani síly této možnosti využít. Zbylo jich jen několik, z nichž "ty schopnější slouží nemocným", a i jim síly ubývají. Jejich řád je dnes u nás prakticky neznámý, ač má v církvi významnou úlohu.

Z řad sester Navštívení vyšly mnohé svěťice - sestra Markéta Marie Alacoque, kterou si Pán Ježíš vybral, aby šířila úctu k jeho Nejsvětějšímu Srdci, nebo sestra Benigna

Consolata Ferrero, či Matka Luisa Markéta Claret de la Touche. Členkou řádu Navštívení byla také sestra Františka Martinová, kterou známe jako Leonku, sestru sv. Terezie Ježíškovy. V Čechách dosáhla pověsti svatosti Matka M. Vojslava Lobkowiczová (+ 1951).

Kdo se připojí?

Najdou se u nás obětavé ženy a dívky, které by se chtěly připojit k sestrám Navštívení? Staly by se spoluzakladatelkami české komunity, převzaly by úkol řádu a prapor Božského srdce, už už vypadávající z umdlévajících rukou jejich řeholní rodiny. Čeká je skutečně tvrdá práce, vyžadující nesmírnou obětavost a statečnost, ale jistě o to větší bude odměna věčná. O informace je možné požádat představenou s. Imeldu Marii Bezděkovou, Charita. Ústí n.Labem - Chlumeč č. 74 (tel. 047/510 11 94).

K důkladnějšímu seznámení se spiritualitou sester Navštívení doporučujeme knižičku Duchovní nauka, kterou z díla jejich zakladatele sv. Františka Saleského uspořádal v r. 1990 P. Vincenzo di Pietra, SDB, přeložil do češtiny Ivo Císař, vydala "Cesta" Brno. Myšlenky sv. Františka v ní obsažené mohou být výbornou duchovní četbou pro široké vrstvy čtenářů.

AM

Abbé J. F. Villepellé III.

Nejsvětější Krev Páně

Cena našeho vykoupení

Kalich požehnání

Před svým návratem k Otci, slavným nanebevstoupením, nám Ježíš na tomto světě zanechává svátostné znamení své láskyplné přítomnosti.

Pokaždé, když se při mši svaté zpřítomňuje kalvarská oběť, teče uprostřed nás drahocenná krev. První křesťané, kteří se s takovou horlivostí shromažďovali kolem eucharistického stolu, to věděli. Abychom se v tom ujistili, stačí si poslechnout sv. Pavla, který věřícím v Korintu připomíná pravdu: "Není kalich požehnání, který žehnáme, společenstvím Kristovy krve?" (1 Kor 10,16).

Stejně jako na kříži zpřítomňuje v eucharistické slavnosti Vykupitel dobrovolnou oběť svého života. Působením slov proměňování se božská krev znovu tajemně, ale úplně skutečně, vylévá na svět a na naše duše. Na nás je, abychom v pokorné víře přijali tento jedinečný dar, vždyť tak to hlásá velikonoční hymnus: "Svou božskou lásku prolévá ve své svaté krvi."

Kristus nás tedy ve svém nekonečném milosrdenství ponechává ve spojení se svou svatou krví. Budí v nás touhu po účasti na tomto tajemství nekonečné lásky, a jak nás učí liturgická modlitba, smíme s jistotou říkat: "U posvátného stolu jsme s radostí čerpali živou vodu ze zdrojů Vykupitele." (Mešní formulář slavnosti přesvaté krve).

Obětní dar Ježíšovy krve od nás očekává každodenní odpověď, skutečnou účast, ne jen strnulý formální postoj, který vede k farizejství.

Jak oprávněně je volání apoštola, když nám připomíná, že kalich s krví, prolitou za nás, je "kalich požehnání"!

Při svatém přijímání touto krví spojenou s obětovaným tělem skutečně dáváme své duši okusit nebeských dobrodiní. My, dědici "kletby", spočívající na lidském pokolení jako následek Adamovy viny, se teď stáváme účastníky "požehnání" vyhrazeného těm, kdo byli vykoupeni krví ukřižované Oběti.

Tajemství milosti, tajemství lásky!

Bez přestání proudí drahocenná krev z probodeného boku, aby nás zachránila, aby nás znovu zrodila a dala naší duši život Božích dětí. Všichni mystikové - stejně jako teologové - stále znovu ve svých rozjímáních viděli tuto zázračnou skutečnost. Poslechněme si, co říká sv. Marie Magdalena de Pazzi: "Čistota srdce vzbuzuje v duši horoucí touhu přistoupit ke zdroji krve mého slova. Ponoří se zde tak hluboko, že okouší už jen jeho krev, vidí jen jeho krev, žádá si jen jeho krev, sytí se jen jeho krví."

Ježíšova krev ve skutečnosti teče na celou naši existenci. V každé svátosti Ježíš znovu aktualizuje toto vylití, které se jednou provždy stalo na kříži. Při křtu ponořuje duši zbavovanou dědičného hříchu do života Boží Trojice. Svátostí pokání smývá z celého našeho bytí všechny skvrny a umožňuje mu skutečné duchovní jaro. V biřmování propůjčuje duši nebeskou energii jako nezbytné znamení své věrnosti. V hodině smrti připomíná pomazáním nemocných, že je nutno jít až k úplnému odevzdání se, tak to učinil sám Mistr, který z lásky k Otci úplně vykřvácel.

Nic není vyňato z působnosti božské krve. Proto vděčí manželé stejně jako kněží, každý ve svém stavu, za všechno nadpřirozené působnosti prolité Boží krve. Oba tyto životní stavy vyžadují v každém okamžiku vždy nové sebeobětování. Odkud brát tuto statečnost, věrnost, skryté hrdinství, ne-li z tohoto zdroje, tryskajícího z boku probodeného kvůli lásce!

Cesta k dokonalé lásce

Všemi gesty svého pozemského života se nám Vykupitel představuje jako příklad pro nás. Při poslední večeři to výslovně řekl svým apoštolům: "Dal jsem vám příklad, abyste i vy jednali, jako jsem jednal já" (Jan 13,15). Ve chvíli, kdy říká tato slova, má před očima čin, jímž se dokonale odevzdává v oběť na kříži. Myslí na krev, která bude tak hojně prolévána ze všech jeho stran.

Tak vyjadřuje krev Vykupitele dokonalým způsobem úplné odevzdání sebe sama, jak to dělá Kristus, aby zachránil každého z nás. Ve chvílích svého umučení je skutečně "vydán do rukou hříšníků" (Lk 18,31), aby je konečně vytrhl z rukou zlého nepřitele.

Od té chvíle se obrací ke každému, kdo by jej chtěl takto pozorovat, a vybízí jej, aby žil "nové přikázání".

Přesvatá krev otevírá nečekaným způsobem úchvatnou cestu bratrské lásky.

Podle příkladu Krista, který za nás ochotně dal svůj život, bychom měli dobrovolně obětovat svou existenci ve službě bližním. Den za dnem máme kapku po kapce neúnavně dávat to, co je v nás nejlepší: "Jako Otec miloval mne, tak i já jsem miloval vás... Zůstaňte v mé lásce..." (Jan 15,8-10).

Předrahá krev nás neustále vybízí dávat všechno v duchu dobroty, trpělivosti něhy, soucitu. Dává nám účast na cítění Ježíše Krista. Volá nás, abychom prolomili svůj pohodlný egoismus, vzali na sebe odříkání, jaké vyžaduje láska k trpícím, opuštěným, má-li být skutečně prožívána.

Jistě, každý tady cítí svou vlastní slabost. Je nám úzko při pomyšlení, že nás ohromí bída druhých. A instinkt přirozenosti porušené hříchem láká k litování sebe sama, zatímco božská krev slibuje neporovnatelnou sílu.

Láska k bližním tedy bude plodem vítězství; vítězství, které zaručuje vylití krve, která tekla na Kalvárii, když je srdce připravené otevřít se podnětům milosti!

Víc než kdy jindy se nabízí jedinečný příklad, který je jako úpěnlivé volání: - Chceš milovat, jako jsem já miloval tebe? Jsi ochoten vykročit na cestu božské lásky? (Ef 5,1-3).

Ve světě, který se svíjí ve smrtících temnotách, očekává předrahá krev nejvyšší míru nadpřirozené velkodušnosti.

Naším pokorně obětovaným životem, naší neúnavnou modlitbou chce dosáhnout každého hříšníka.

Chce přijít na pomoc každé naší námaze, každé nouzi, která se vyskytne na naší lidské cestě.

Dejme teď ve svém srdci zaznít výzvě mystiků v naléhavých slovech Teresy Musco:

"Ó, božská krvi, která pro nás proudíš ze žil vtěleného Boha, padej jako rosa vykoupění na zkaženou zemi a do duší, které pro svůj hřích jsou jako malomocné... Zachyčuj mě, krví mého Ježíše a Ženicha, vylévám tě na církev, na svět, na hříšníky, na očišcový oheň. Přijď na pomoc, utěšuj, očišťuj, zapaluj, pronikej a zúrodňuj, ó, božská životodárná mízo! Kéž by lhostejnost hříchů nebyly překážkou tvého proudění; zesil naopak pro maličkého, který tě miluje, a pro nešťastníky, kteří umírají daleko od tebe, tento jemný déšť a zaplav jím všechny, aby ve svém životě požívali tvé ochrany, aby jim bylo v okamžiku smrti odpuštěno a aby dosáhli nádhery království bez konce."

Když z ran Ukřižovaného vytekly poslední kapky krve, můžeme s jistotou říci: "Dokonáno jest" (Jan 19,30). Vykupitelské poslání, které Otec ve své nekonečné dobrotě světil Synu, je beze zbytku vykonáno. Od této slavnostní chvíle mělo bez přestání pokračovat v celém světě duší a každou z nich poznamenat svým spásonosným vyzařováním.

Krev Vykupitele bude vlévat svatost a božský život zdrceným srdcím, povoláním ke znovuzrození.

(Pokračování příště)

Rozjímání o Kristově utrpení

(K obrázku na titulní straně - pokračování)

3. Pokorný Král

Jako stříška kazatelny působí zkřížené hole,

jimiž pacholci narážejí Ježíši

na hlavu trnovou korunu.

V pozadí stojí teolog,

v pravé ruce knihu,
levou ukazuje vzhůru,
tváří se jako ten,
kdo objevil nový poznatek.
Obrací se k partnerovi,
který má ve tváři zvědavou otázku,
a uděluje mu svoji novou
intelektuálně-teologickou moudrost.
Kristova bolest jej vůbec nezajímá.
Ježíše tlačí pochopi i nohou na jeho trůn,
ale v jeho tváři se zračí důstojnost.
Klečí před ním výsměšně jeden voják,
levicí dělá, jako by přátelsky
podával trpícímu ruku,
a v pravé ruce mu strká třtinu jako žezlo,
nasládlá tvář předstírá zbožnost,
která je hlasitým výsměchem.
po třech osobách se tlačí
vpravo i vlevo od Ježíše.
Jeden pacholek vlevo,
který silně tlačí,
diskutuje živě s druhým,
který se snaží dostat blíže ke kruté holi.
Za nimi jeden z radních zvědavě přihlíží
té brutální podívané.
Zprava jeden tiskne se zjevným potěšením
z cizích muk,
zatímco druhý dává ruce pryč.
Jeho tvář prozrazuje bolest,
s jakou si uvědomil,
že páchá bezpráví.
Třetí vzadu se se zájmem dívá.
Nic nedělá, jen tak přihlíží.
Brutální, pochybující,
vysmívající se a trpící horda,
jako toho nejchudšího
korunovaného krále
tisknou Ježíše
na jeho potupný trůn.

Dom Gérard, OSB

Rodina je srdcem církve

Malý chvalo zpěv na rodinu

Dom Gérard, opat benediktinského kláštera Sainte-Madeleine v Le Barroux (jižní Francie), mluvil místo řečníka, který se nemohl dostavit, na konferenci hnutí "Nouvel

Elan Maria" v Lurdech o rodině. Uvádíme výňatky z tohoto malého "evangelia života" na adresu křesťanských rodin, z "Lettre aux oblats", které vydává klášter.

Co je rodina?

Mluvili o ní básníci, filosofové, myslitelé, představitelé církve. Jestliže teď o ní chce mluvit i benediktinský mnich, pak proto, že sám patří k mnišskému společenství, které tvoří velkou rodinu. Rodinu, kterou založil v 6. století sv. Benedikt, dědic antického gens a římského pater familias.

Jak nás to kdysi učili naši učitelé, chtěl bych se pokusil vycházet z tohoto slova samotného. Slova familia vychází ze slova famulus (sluha), famulari (sloužit). Rodina podléhá velkému zákonu výměny: cti otce i matku (kteří ti darovali život), abys i ty sám byl živ a mohl dál předávat život. Jak bychom mohli darovat něco, když jsme to nepřijali? To je ona úžasná výměna, to je božský zákon.

Rodina a její kořeny

Rodina nevznikla z lidských představ. Je přirozenou institucí. Je ustanovena Bohem, je Boží myšlenkou. Je identická s bytím člověka jako takového, nejen proto, že člověk je plodem rodičovského spojení, které znamená společenství, ale i proto, že člověk se může vyvíjet a zdokonalovat jen v rodině a jejím prostřednictvím.

Všechny úděsné moderní opovážlivost, směřující ke změně zděděných zákonů, vycházejí buďto z neznalosti přírodního zákona, nebo ze vzpoury lidí proti němu.

Co je zákon přirozenosti? Je to struktura bytí, jak byla koncipována Tvůrcem a zůstane až do konce času. Ochranný rámec rodiny je pro člověka tak nezbytný, že vlčí děti, nalezené koncem minulého století, nebyly schopny přežít. Děti, které našla a odkojila vlčice, nebyly schopné se napřímít a mluvit. Velmi brzy zemřely. Tento případ ilustruje Aristotelovu definici člověka: člověk je společenská bytost. "Malé kuřátko," říká Charles Maurras, "proklube svou skořápku a začne běhat. Chybí mu jen málo, aby mohlo zvolat: 'Jsem svobodné.'... Ale lidskému dítěti chybí všechno.

Utváří se však kolem něho okruh účinné péče. Dítě neschopné pohybu, které by zahynulo, kdyby se mělo postavit tváří v tvář přírodě, je zachyceno jinou - pečlivou, mírnou a lidskou - přirozeností. Žije jen proto, že je občanem."

První ochrannou slupku, dříve než společnost, utváří rodina. Každý sociolog nám řekne, že 80 % mladistvých provinilců, které policie zatkla a uvěznila, pochází z rozbitých rodin, ať už jsou to děti nemanželské, nebo rozvedených rodičů. Jsou to vlčí děti moderní společnosti. Pokud se zrovna nestane zázrak, jsou necivilizovatelné.

Právě tak, jako společnost není výsledkem "společenské smlouvy" (Rousseauovy "kontrakt social"), není ani původcem rodiny nějaká "rodinná smlouva". Je spíše půdou pro uskutečnění věčného Božího plánu s lidstvem. To zavedlo Gustavu Thibonovi podnět k výroku, že když se narodí dítě, nachází ve společnosti (a v rodině) nekonečně víc, než samo přináší.

Velké moderní hříchy (rozvody, homosexuální partnerství, kontrola porodnosti a genové manipulace) jsou sebevražedným jednáním, a to nejen proto, že snižují porodnost, ale proto, že se prohřešují proti Boží myšlence. Narušuje to Boží plán, nebo přesněji narušuje to sebe sama tím, že postupuje proti všemohoucnosti Boží. Nese to v sobě svůj vlastní pád a trest.

Ale i pravý opak se dá dokázat. Když např. mladý člověk, který byl na scestí, se ožení a založí rodinu, změní se často nejen jeho způsob života, ale i morálka. Co se stalo? Zcela prostě znovu vstoupil na cestu velkého, neměnného zákona Božího. Smířil se sám se sebou, s tvorstvem, s velkým zákonem stvoření. Šťastná rodina, i kdyby byla muslimská či buddhistická, je chvalozpěvem zákonu přirozenosti.

Mít kořeny v rodině znamená i zakořenění do kousku rodné země, kterou utvářel vítr a počasí a který se jmenuje vesnice, kraj, národ. Rodina je sice podstatnou buňkou společnosti, ale není nějaké dokonalé společenství. Potřebuje zasazení do velké i malé otčiny, a tou je pro ni její náboženství, jazyk, možnosti výdělků, kultura a sepětí se zvyklostmi a tradicemi, z nichž člověk dokáže čerpat své bytí. A jestliže milujeme tyto tak skromné a tak časné věci, pak je to proto, že jsou svým způsobem nositeli nejvyšších hodnot ducha. Z toho vyplývá, jak potřebná je i role prarodičů; zprostředkovávají kontinuitu, vzpomínky, a to nás uklidňuje, jestliže máme minulost. Vykořenění, kteří nic nevědí o své minulosti, nejsou ani s to plánovat budoucnost. To je jedna z příčin úzkosti moderní doby.

Vnitřní struktura rodiny

Držme se toho jednou provždy: otcovská autorita je základem a svorníkem rodinné struktury. Pohoršuje nás, že "pater familias" v římském císařství směl rozhodovat o životě a smrti svých dětí a jako kněz podával bohům rodinnou oběť. Přes všechny změny v oblasti mravů i přes všechny přehmaty ve vykonávání rodičovské autority je otcovská pravomoc nezbytná. Je dobrá, vyplývá ze zákona přírody. Nepřítomnost otce je však drama. I svatá Rodina měla tuto strukturu. K tomu malá ilustrace: jeden řeholník a malíř mi kdysi ukazoval jedno ze svých děl. Byla to nástěnná malba, objednaná pro dělnickou farnost. Umělec zobrazil svatou Rodinu z Nazareta: patřil k ní Kristus jako tesařský učeň, sv. Josef a Matka Boží. Celý obraz byl uspořádán do tvaru trojúhelníka s vrcholem směřujícím vzhůru. A kdo byl v nejvyšším bodě? Ježíš, Bohočlověk? Ne! Právě sv. Josef jako hlava rodiny. Tak to odpovídá řádu, jak jej chtěl Bůh. Svatému Josefovi se zjevil ve snu anděl: "Neboj se vzít si k sobě svou nevěstu Marii..." Později pak: "Vezmi dítě a jeho matku a jdi do Egypta." V tom se zračí podstatný rozdíl mezi pořadím hierarchie a pořadím svatosti: Ježíš a Maria jsou svou svatostí Josefu nadřazeni, a přesto poslouchají tesaře Josefa.

Mohli bychom se ptát, jak je dnes možno uplatňovat tuto autoritu, když se tolik mluví o právu jednotlivce. Rád bych poukázal na vyjádření jednoho německého opata, který po léta moudře vedl svůj klášter v duchu řehole sv. Benedikta. Zeptali se ho, jaký prostor je v benediktinském klášteře vyhrazen lidským právům. Odpověděl: "Posvátná pravidla popisují tak správně a přesně souhrn povinností, které má plnit každý v klášterním společenství, opatem počínaje až po posledního z bratří, že jsou všichni s to s naprostým klidem užívat svých práv."

Zmínili jsme se o posvátných pravidlech. Tvoří s otcovskou autoritou druhý sloup rodinného řádu. Každé společenství obsahuje jistými pravidly stanovený řád hierarchie a závislosti. Uvnitř přirozeného zákona (připomeňme si, že je to zákon Boží, vepsaný do srdcí a navenek zvěstovaný Desaterem) je v rodině prostor pro vnitřní pravidla modlitby, zdvořilosti, úcty, dobrého chování, poslušnosti vůči rodičům, zvyklostí, stavovských povinností.

Slovo pravidlo dnes nemá dobrý zvuk. Ale poslechněme si, co k tomu říká Gustave Thibon: "Pohrdáš pravidly, tradicemi, dogmaty. Nechceš svému dítěti, svému žáku, vnucovat žádný rámec, pokud se týká učení. Rozdáváš jim vzácné víno, ale zapomínáš podat jim s vínem i sklenici. Ale co je víno bez nádoby? Zbytečně vyteče na zem." Vezměme si například pravidlo respektu, úcty. Máme sklony vidět v povinnosti úcty vůči druhému společenskou konvenci. Říká se nám, že úcta je v rozporu s láskou, nebo ji přinejmenším ovlivňuje, poškozují. Ale respekt pochází z "respicere" = ohlížet se, přihlížet. Když se nedívám na svého bližního, když s ním nepočítám, nepřiznávám mu žádné místo, žádný status, pak je pro mě jako věc. Ale není právě toto opakem lásky?

Dovolte mi uvést osobní vzpomínku. V dobách počátků našeho kláštera v Brazílii na náhorní planině Paraná k nám přišla nějaká žena, úplně bez sebe, na pokraji šílenství. Nepochybně ji postihlo velké neštěstí. Proč prchla ze svého chudého obydlí? Odpověděla: "Mau mariso me faltou de respeito." "Můj muž mi odepřel úctu."

Všichni pocítujeme potřebu být respektováni. Odpírání úcty pro druhého znamená: "Neexistuješ." Nedostatek úcty zabíjí lásku. V Brazílii se kněžím a rodičům líbají ruce, protože zastupují Boha. To je velice krásný projev úcty a také náklonnosti.

Podívejme se ještě jednou na ony tři prvky, které zevnitř dávají rodině její strukturu. Otcovská autorita, smysl pro řád, vzájemná úcta. Tyto tři prvky volají po čtvrtém, který je korunou domácích ctností: láskyplná úcta dětí. Zmírňuje respekt vůči autoritě přidáním náklonnosti, uctívou láskou. Z tohoto zenitu stéká proud milostí na členy rodiny. Úcta dětí není křesťanská ctnost, ale ctnost civilizace. Je to mužná ctnost, která tu byla odedávna, a je stále aktuální, občanská a náboženská, řecká a římská ctnost, která působí - jak říká Aristoteles - že člověk prokazuje úctu (kult) bohům, rodičům a vlasti. Dětská oddanost patří k zákonu přírody (k přirozenému zákonu). Je to láska vděčného syna, který tolik dluží svým rodičům. Upevňuje svazek jednoty mezi tím, kdo život předává, a tím, kdo jej přijímá, aby mu pak dal znovu vzniknout ve svých vlastních dětech. Přes všechny problémy a nesrovnalosti je tato úcta tmelem, který rodinnému životu propůjčuje soudržnost. Neruší ji ani řád, který vládne v řeholních společenstvích: občas ji respektuje do té míry, že před ní ustupuje, např. když církev dovolí řeholnici opustit klášter, aby mohla pečovat o svou nemocnou matku.

(Dokončení příště)

Život matky sv. Jana Boska - čtení na pokračování

Křesťanská matka VIII.

P. Jan Pořícký

Nesnadné hledání

Jeník si uchystal chudý raneček a vydal se na cestu hledat službu. Měl s sebou dvě košile, několik šátků a knih. Bylo mrazivé ráno, měsíc únor, hornatou krajinu pokrýval sníh. Liduprázdná cesta, nad níž občas zakrákoral hladový havran, jen zvyšovala smutnou náladu chudého sirotka, pro něhož doma nebylo chleba. Šel do vsi Moriondo, zaklepal tam u více dveří, ale všude mu řekli, že ho nepotřebují. Obrátil se do jiné osady, do Moncucco, a ptal se na hospodáře Mogliu. Ukázali mu na velký statek. Chýlilo se již k večeru, když vešel na dvůr. Do cesty mu vstoupil starší muž: "Co chceš?" "Hledám si

práci." "Práci? No dobře, hochu, jdi s Pánem Bohem odtud. Zde mají lidí dost." - Když je člověku zle, nedá se tak lehce odbýt. Z blízké stodoly bylo slyšet hlasy. Hoch se tam podíval, a hle, celá rodina v práci. Chystali pruty, na které se na vinici uvazuje réva, aby rovně rostla. I oni si ho všimli. "Kohopak hledáš?" "Pane Aloise Mogliu." "To jsem já. Co je?" "Maminka mne posílá, zdali byste neměl pro mne práci." - "Tvá maminka? A posílá do služby tak malého kloučka? Jak se jmenuje?" "Maminka se jmenuje Markéta Bosková. Nemůžeme vydržet s bratrem Antonínem. On mne bije. A tak mi včera maminka řekla: Svaž si raneček a hledej si službu. nejprv v Moriondo... jestli tam nenajdeš, obrať se na statek pana Moglia. A ptej se hned po hospodáři, on má dobré srdce, a řekni mu, že já, tvá matka, ho velmi mnoho prosím..." "No, dobré srdce," přerušil hospodář Jeníkovi řeč, "rád bych tě vzal, ale nemohu. Není teď žádná práce. To víš, je zima, v zimě se nikdo nenajímá. Musíš počkat až na duben. Pak snad by se dalo něco dělat. Tak se tedy nehněvej a jdi zase s Pánem Bohem domů!"

Malému vyhnanci se draly slzy do očí. "Pro Boha vás prosím, nechte si mne! Já nechci žádný plat, jenom mne nevyhánějte!" "Ale ani za jídlo tě nemohu potřebovat. Jsi ještě malý a nic nezastaneš." Hošík se dal do hlasitého pláče, ale nepovolil. Už tenkrát měl takovou neoblomnou povahu. "Vemte si mne, vemte si mne, já nepůjdu pryč, já u vás zůstanu. Ano, já si sednu mezi vás a zůstanu." Než se hospodář nadál, seděl nezvaný host u vrbového proutí, vybíral stejné kusy a nahoře je svazoval, jak to byl zvyklý dělat doma. Hospodyně, paní Dorotea Mogliová, by nebyla ženou a matkou, kdyby ji nedořadil pohled na tohoto statečného a nešťastného sirotka. Přimluvila se u muže, aby ho přece přijal. Hoch měl být nejprve pasákem, pak bude pomáhat při hospodářství, dostane stravu a 15 lir na rok. Později mu plat zvýšili na 50 lir.

Na službě

A tak tam zůstal dvě léta.

V Moncucco brzy kdekdo věděl o novém pasáčkovi na Mogliově statku. Jedněm připadal zbožný jako poustevník, jiní v něm viděli čaroděje a kouzelníka. Mládež si za ním mohla nohy uběhat. Kde se ukázal, hned měl kolem sebe hromadu dětí. Jako by jim učaroval.

V jiných poměrech mohl chlapec z toho zpyšnět, mohl říci: mně se nikdo jiný nevyrovná, ale budoucí Don Bosko místo pýchy cítil vnitřní bolest; jak rád by byl knězem, aby mládež vedl k Pánu Bohu, a není ani trochu naděje, že by toho dosáhl... Léta utíkají, a já jsem pasákem. Nedosáhnu vytouženého cíle, minu se svým povoláním! Tyto úzkosti zraňovaly jeho srdce a působily stále větší bolest. Když se jednou o tom zmínil svému hospodáři, ten se div nedal do smíchu: Milý Jene, pusť takové vrtochy z hlavy! Na studie bys potřeboval aspoň deset tisíc, kdopak ti je dá?

A tak si připadal jako orel, kterého věznili v těsné kleci. Chtěl by se vznést vysoko k blankytným výšinám, ale úzká klec ho nepustí, svírá a nepustí. Pobyt na statku Mogliově se mu stával mučivou. Za těchto poměrů se mohlo zdát hloupou zbytečností, aby se ještě dál zabýval latinou - vždyť s kravami se latinsky nemluví a jiná budoucnost ho nečekala, ale přesto jí nenechal. Na pastvě, večer po práci, bral mluvnici a učil se sám, když neměl nikoho, kdo by ho vedl. - Tak plynula dvě léta a blížily se Vánoce. Znenadání zasvitla naděje na lepší časy.

Nečekaný návrat

Jednoho rána, hned na počátku prosince, když hoch byl jako obyčejně u svých rohatých svěřenců na pastvě, potkal se s ním jeho strýc Michal Occhiena. Byl to zámožný muž a Jeníkovi přál. "Pozdrav tě Bůh, Jene, jak se ti vede?" Hoch sklopil hlavu a smutně se díval na strýce. "Josu na mne hodní, ale já bych se rád učil, a tady nemohu a léta mi utíkají. Už mi je patnáct."

V srdci starcově se ozvala soustrast s ubohým synovcem. Chvíli přemýšlel, a pak mu řekl: "Já se tě ujmu. Žeň domů, dej výpověď, vezmi raneček a běž k mamince. Dnes večer se u vás zastavím a všechno dám do pořádku. Zatím s Bohem."

Jak bylo poledne, hnal z pastvy domů, dal hospodáři s Pánem Bohem, že už sloužit nebude. Neradi ho ztráceli, ale zbraňovat mu nemohli. Za ta dvě léta si ho zamilovali jako vlastního syna. Jeník přišel domů. Maminka se polekala. Ne že by jej neviděla ráda, ale obávala se, jaký se strhne výstup, až Antonín uvidí hocha ze služby doma, doma teď v zimě, když ho nemůže k ničemu potřebovat. "Jeníku, schovej se! Počkej někde venku na strýčka a přijď až s ním!"

Za stavením byla hluboká úvozová cesta. Ubohý hoch tam vběhl, skrčil se za křoví, chvěl se zimou a starostí a čekal na strýce. Přijde? Nezapomněl? Kdyby nepřišel, co bych si počal? Ale strýc přišel, ujal se ho a přivedl domů. Strašlivý bratr vyjel, jako by na něho sršeň sedl, ale tentokráte se škaředě přepočítal. Neměl před sebou zakřiknuté domácí, kteří se ho báli, dnes měl co dělat se strýcem, kterého si celé příbuzenstvo vážilo. A milý strýc se na něho podíval: "Čeho se to opovažuješ, ty kluku, máš tu co poroučet? Snad docela i mně poroučet? Klid' se z očí, nebo tě vyhodím. Říkám to poprvé a naposledy. Opopováš-li se dělat rozbroje, poletíš z domu. Já se o to postarám. Jeník zůstane zde a bude se učit!"

To konečně působilo. Antonín ucítil nad sebou silnou ruku a ztichl. Jeník zase začal chodit k Donu Colossovi na hodiny. Učení se mu velmi dařilo. Bylo jisté, že až bude skládat zkoušku, složí ji dobře. Bouře přešla, ukazovaly se lepší časy, ale na jak dlouho?

Církevní aktuality

Nová apoštolská konstituce

22. února 1996 - o svátku Stolce sv. Petra byla zveřejněna apoštolská konstituce, která začíná slovy "Universi Dominici gregis"

Podobně jako jiní papežové i Jan Pavel II. považuje za nutné změnit normy, které se týkají sedisvakance (uprázdnění apoštolského stolce) a volby římského papeže. Papež Jan Pavel II. uvádí v nových ustanoveních některé změny ve srovnání s dosud platnou konstitucí Pavla VI. "Romano Pontifice eligendo" z roku 1975.

Nová konstituce, i když zachovává základní prvky konkláve a i když jde ve šlépějích po staletí ustálené praxe, přináší některé významné změny.

1) Volba bude vždycky uskutečněna v Sixtinské kapli, ale kardinálové - voliči budou bydlet v domě nazvaném Dům svaté Marty, postaveném v současné době uvnitř státu Vatikán, do kterého nebude smět vstoupit žádná osoba, která nepatří do konkláve. Izolace kardinálů - voličů musí být stále přísně respektována, zvláště pokud jde o Sixtinskou kapli, kde bude pokračovat skutečné a vlastní hlasování.

2) Druhá novinka se týká formy vlastní volby. Od nynějška je jedinou platnou formou hlasování. Byly tedy zrušeny dvě dosud platné formy: volba "per inspirationem" neboli aklamací a druhá, známá pod názvem "per compromissum" - kompromisem. Aby byl zvolený nový papež, je k tomu zapotřebí nejméně dvou třetin hlasů přítomných voličů. V případě, že počet voličů by nebyl dělitelný třemi, je třeba ještě jeden hlas navíc.

3) Norma stanovená papežem Pavlem VI., podle které je právo volit papeže vyhrazeno kardinálům, kteří nedovršili 80. rok věku přede dnem začátku sedisvakance, je potvrzena podobně jako nejvyšší počet 120 voličů. Kardinálové starší 80 let se však mohou zúčastnit generálních shromáždění, která připravují konkláve, a pak - během jeho průběhu - jsou pozváni vést modlitby Božího lidu v římských bazilikách a v diecézích na celém světě.

4) Velmi silně se zdůrazňuje povinnost mlčenlivosti, která musí být co nejpřísněji dodržována. Tato povinnost je lépe upřesněna a vymezena, protože jejím předmětem je to, co přímo nebo nepřímo souvisí s hlasováním a průběhem volby.

5) Je také potvrzena dosavadní praxe pověřit dva kněze, osvědčené v nauce víry a mající mravní autoritu, aby přednesli kardinálům oprávněným volit před začátkem konkláve dvě přednášky nebo meditace o významu volby, na kterou se připravují. A to proto, aby se navodilo ovzduší hluboké spirituality, která musí prostupovat období nutné k volbě Petrova nástupce.

6) Poslední poznámka se týká kardinálů oprávněných volit. Je potvrzeno, že jedinými legitimními voliči římského papeže jsou pouze kardinálové shromáždění v kolegiu, jak se jasně stanoví v úvodu této konstituce. Skrze kolegium kardinálů se vyjadřují oba prvky, které charakterizují osobnost papeže. Totiž římský aspekt papeže, který je proto papežem, protože je biskupem Říma a kardinálové zastupují římský klérus. Současně se však na stejném kolegiu kardinálů představuje a je účinná skrze přítomnost diecézních biskupů z celého světa a z rozmanitých kultur i univerzalita římského papeže.

ČEK

Všední den?

Je ráno všedního dne r. 1988. Jako každý den spěchají v Praze tři dívky do práce nebo za jinými povinnostmi. Dvě z nich jsou zdravotní sestry. Očím světa je skryté, že jsou to řeholnice. Ničím se neliší od obyčejných lidí. Tehdy ještě mladé řádové sestry nesměly veřejně nosit hábity jako dnes. Hradčanská - přestup na metro.

Najednou zahlédnou něco, co upoutá jejich pozornost. Na stanici tramvaje leží muž a několik okolostojících se střídá, aby mu poskytli první pomoc umělým dýcháním. Chvilka nerozhodnosti. Než se dívky stačí dohodnout, co dělat, přijíždí záchranná služba. Bleskově připravují přístroje a začnou oživovací pokusy. Několikrát zkusí, zda se srdce znovu rozběhne. Pak vypnou přístroje a tempo jejich pohybů se výrazně zvolní. Už zřejmě není naděje...

"S tím pánem je špatné," říká jedna z řeholnic, "jdu blíž." Odpoutá se od nás dvou, méně rozhodných, a už ji vidíme, jak se sklání nad člověkem, který možná právě překračuje práh věčnosti. Něco mu šeptá. Pracovníci záchranné služby se na ni soucitně dívají. Když se jim zdá, že se nad ním sklání příliš dlouho, vezmou ji za ramena: "Vy jste příbuzná?" "Ne, já jsem křesťanka." "Aha," zazní suše a sestra je odvedena z místa činu. Probíráme

se ze strnutí. "Co jsi mu tam šeptala?" "Aby litoval všech svých hříchů a aby se nebál, že ho má Pán Ježíš, Boží Syn, rád. A teď že se s Ním asi setká, protože umírá."

Všední den? Po tomto zážitku cítím radost i přes svou zbabělost. Našel se někdo, kdo tomu člověku poskytl pomoc v té chvíli možná nejpotřebnější.

S. M. T. Burdová, Praha

Přibývá nedělní a noční práce

Podle nejnovější studie se práce o nedělích a svátcích, i v nočních hodinách, stává v Evropě stále víc a více pravidlem. V roce 1993 pracovala celá jedna třetina všech výdělečně činných - 35 milionů lidí - v Evropské unii (EU) v atypické pracovní době, praví se ve zprávě o výsledcích průzkumu francouzského "Centra studií práce" uveřejněných v Paříži. Zároveň se zvýšila částečná pracovní doba. Církev se celá léta snaží působit proti zneužívání nedělního a svátečního klidu a varovat před sociálními a zdravotními důsledky tohoto vývoje.

Opět katolický rozhlas v Angole

Katolická církev v Angole chce opět vybudovat rozhlasový vysílač. Jak se proslechlo z kruhů biskupské konference v Luandě, má být opět obnoveno "Radio Ecclesia", které existovalo až do nezávislosti bývalé portugalské provincie v roce 1975. Dále se plánuje týdeník "O Apostolado" proměnit opět v deník. V Angole tvoří 90% obyvatel křesťané, většina z nich jsou katolíci.

Otec 15 dětí knězem

78letý vdovec a otec 15 dětí byl v brazilském městě Vacaria vysvěcen na kněze. Jeho jméno je Benigno dal Moro a byl dlouhá léta správcem Agrární kooperativy. Po svém vysvěcení projevil novokněz přání, aby se mohl starat hlavně o pokoj uvnitř rodin. V minulosti sehrál novokněz aktivní úlohu jako bojovník za práva zemědělců, který připravil cestu zemědělským odborům.

Maďarská církev kritizuje nový zákon o médiích

Maďarská biskupská konference ostře odsoudila nový zákon o médiích v Maďarsku. Sektám je přidělen stejný statut jako historickým církvím, omezuje se počet náboženských vysílání, stěžuje si tiskový mluvčí biskupské konference P. Laszlo Lukacs před novináři v Budapešti.

Biskupská konference zvláště kritizuje, že náboženské pořady jsou postaveny do jedné roviny s pornografickými a násilnickými programy, kterým musí předcházet "zvláštní upozornění", řekl Lukacs. Nový zákon předpokládá rovněž vytvoření dozorčího grémia. Z 21 míst má být rezervováno 8 pro zástupce politických stran, ostatní jsou k dispozici "společenským skupinám". Přitom pro 4 velká náboženství (katolíky, luterány, kalvinisty a židy) je rezervováno jenom jedno společné místo, kdežto menší náboženská uskupení by měla dostat také po jednom místě, kritizoval Lukacs. Kromě toho bude grémium jednoznačně ovládáno politikou a nemůže se v žádném případě vydávat za nezávislé.

Plenární zasedání německé biskupské konference

Jarní plenární zasedání proběhl ve dnech od 26. do 29. února v domě drážďanského biskupství v obci Schmochtitz. Na pořadu jednání byly směrnice o církevních poradnách pro budoucí matky, přípravy papežovy návštěvy, svolání "K hospodářské a sociální situaci v Německu" a příprava Druhého ekumenického shromáždění ve Štýrském Hradci. Biskupové projednají rovněž organizaci "Týdne pro život", který proběhne od 4. do 10. května pod heslem "Život až do konce - umírání jako součást života". Budou se zabývat i mírovými iniciativami, pomocí při znovuvýstavbě v Bosně a ekumenickými otázkami. Konferenci navštíví 28. února i sarajevský arcibiskup kardinál Vinko Puljić, dále arcibiskup Gaudencio Rosales (Filipíny) a biskup Manuel Camilo Vial (Chile).

Myšlenky k rozjímání

3. neděle postní 10.3.

Jan 4,5-26

Známe Boží dar, jímž je Kristus? On dává vodu, která se nám stane pramenem, tryskajícím do věčného života. Jinak řečeno: výsledek mého obrácení je žít a tvořit z Ducha svatého. Už teď, ne až někdy.

Pondělí 11.3.

Lk 4,24-30

I zbožný člověk má sklony jednat bezbožně, když mu někdo nastaví zrcadlo. Ježíše však v jeho touze všechny zachránit neodrazuje ani neporozumění, ani zloba. Rozpoznávám v tom naději?

Úterý 12.3.

Mt 18,21-35

Nikdy není dost uvažování o odpuštění. Bývá to nejslabší stránka křesťana. Už proto, že nelze "vygumovat" paměť. Lze ale udělat něco lepšího: přijmout tolik Kristova ducha, mít takový podíl na Boží lásce, že prohlédneme. Pak se stane zázrak: Co odpustíme druhým, stane se požehnáním pro nás samotné!

Středa 13.3.

Mt 5,17-19

Izrael dostává Zákon proto, aby nezapomínal na Boha, aby očekával Boží příslibení. Ta se naplnila na Mesiáši. Kdo přijal Krista, nemůže dodržovat Zákon. A přece je od něho osvobozen. Nečeká totiž záchranu od Zákona, ale od Boha.

Čtvrtek 14.3.

Lk 11,14-23

Víra znamená celý život děkovat za to, co pro mne udělal Ježíš. On se vzdal svého života kvůli mému, proto nemohu tento díl vyslovit jinak, než celým životem. Potom jsem opravdu s Kristem.

Pátek 15.3.

Mk 12,28b-34

Křesťan, který plní Desatero "s odřenými zády", ještě mnoho nepokročil. Boha nemohu uspokojit jinou láskou a jinou pravdou, než láskou a pravdou, kterou On dává. A toho dosáhnu odevzdáním života Ježíši. Zítřka? Ne, dnes.

Sobota 16.3.

Lk 18,9-14

Vše, co jsem, nakolik jsem něco víc než pomíjející tvor, jehož všechny iluze přivádí smrt ve zmar, jsem skrze Ježíšovu smrt. Rozkvétám nad hrobem Boha, který za mne umřel. Zapouštím kořeny do živné půdy jeho masa a krve. Láska, kterou z toho čerpám, nemůže být jiná než láska "pohřbeného", tj. toho, který zaujal postoj pokorného celníka. Co je ve mně ještě z farizeje, to mi ukáže následující chvíle s Pánem.